

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Одеський національний медичний університет
Кафедра педіатрії №1

Силабус вибіркової дисципліни

«Синдром жорстокого поводження. Синдром раптової смерті. Синдром раптової серцевої смерті.»

Обсяг:	<i>Загальна кількість годин на дисципліну: 45 годин, 1,5 кредити. Семестр XI – XII. 6 рік</i>
Дні, час, місце:	<i>За розкладом занять. Кафедра педіатрії №1. Вул. Академіка Воробйова 3, Обласна дитяча клінічна лікарня. 9-ти поверховий будинок, 7 поверх.</i>
Викладач (-і):	<i>Аряєв М.Л. чл.-кор. НАМНУ, д.мед.н, професор, завідувач кафедри. Доценти: к.мед.н. Капліна Л.Є., Варбанець Д.А., Бірюков В.С., Десятська Ю.В.. Сеньківська Л.І. Асистенти: доктор філософії Усенко Д.В. Асистенти: Павлова В.В., Селімханова Д.С., Бишлей Н.О., Стрельцов М.С., Талашова І.В.</i>
Контактна інформація	<i>Довідки за телефонами: Капліна Лариса Євгенівна, завуч, 0509707163. Сеньківська Людмила Іванівна, відповідальна за організаційно-виховну роботу на кафедрі, 0679590334, або по стаціонарному телефону кафедри 705 53 21 з лаборантом, Ольховська Вероніка Олександрівна. E-mail: pediatrics50@gmail.com Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга та з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн-консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга та з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн консультацію надається кожній групі під час занять окремо.</i>

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація буде здійснюватися аудиторно.

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, через месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення вибіркової дисципліни – Синдром жорстокого поводження. Синдром раптової смерті. Синдром раптової серцевої смерті.

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Одеський національний медичний університет

Кафедра педіатрії №1

Пререквізити: українська мова (за професійним спрямуванням), іноземна мова (за професійним спрямуванням), латинська мова та медична термінологія, медична біологія, медична та біологічна фізики, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, безпека життєдіяльності; основи біоетики та біобезпеки, патоморфологія, патофізіологія, фармакологія, гігієна та екологія, пропедевтика педіатрії.

Постреквізити: педіатрія, гігієна та екологія, внутрішня медицина, хірургія, акушерство і гінекологія, інфекційні хвороби, паліативна та хоспісна медицина, загальна практика (сімейна медицина).

Мета дисципліни – набуття студентом додаткових знань та оволодіння професійними компетентностями та навичками спостереження здорової та хворої дитини сімейним лікарем на основі компетентностей, отриманих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання:

- 1.Формування вмінь та навичок комунікації з хворою дитиною або її батьками.
2. Удосконалення навичок обґрунтування клінічного діагнозу, складання плану лабораторних та інструментальних досліджень,
- 3.Опанування вмінням визначати тактику ведення та профілактики синдрому раптової смерті, раптової серцевої смерті у дітей та жорстокого поводження з дітьми.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати: Основні види та критерії діагностики синдрому жорстокого поводження з дитиною. Ознаки психологічного насильства. Особливості спілкування з дитиною, що зазнала жорстокого поводження. Сучасну клінічну термінологію синдрому раптової смерті немовляти та синдрому раптової серцевої смерті. Методи діагностики та профілактики. Надання невідкладної допомоги при раптовій зупинці кровообігу у дітей.

Вміти:

Ідентифікувати види синдрому жорстокого поводження з дитиною.

Обґрунтувати клінічний діагноз синдрому жорстокого поводження з дитиною.

Надавати невідкладну допомогу при синдромі жорстокого поводження з дитиною.

Формулювати клінічний та патологоанатомічний діагноз раптової смерті немовля.

Надавати рекомендації по організації домашнього спостереження за станом дитини з метою профілактики синдрому раптової смерті немовля.

Діагностувати захворювання та стани, при яких найчастіше розвивається синдром раптової серцевої смерті.

Оцінювати стан серцево-судинної системи за даними ехокардіоскопії та ЕКГ.

Профілакувати та лікувати захворювання та стани, при яких найчастіше розвивається синдром раптової серцевої смерті (серцева недостатність,

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Одеський національний медичний університет

Кафедра педіатрії №1

гіпертрофічна кардіоміопатія, дилатаційна кардіоміопатія, міокардит, аортальний стеноз, пролапс мітрального клапана, порушення проведення імпульсу, синдром Вольфа-Паркінсона-Уайта, синдром подовженого інтервала QT, аномальний розвиток коронарних артерій, спортивне серце).

Надавати невідкладну допомогу при раптовій зупинці кровообігу.

Проводити клінічне обстеження дітей різного віку за стандартними методиками.

Аналізувати результати лабораторних, функціональних та інструментальних досліджень.

Проводити диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз.

Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах у дітей.

Визначати характер та принципи лікування хворих дітей на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

Виконувати медичні маніпуляції (за переліком 5) при поширених захворюваннях у дітей.

Вести медичну документацію при поширених захворюваннях у дітей
ендокринних захворюваннях у дітей

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліну буде викладено у формі семінарів (16 аудиторних годин); організації самостійної роботи студента (29 годин).

Методи навчання: обговорення теоретичних питань, фронтальне опитування з основної термінології, тестування, рольові ігри з опанування комунікативних навичок спілкування з хворою дитиною або її батьками при поширених захворюваннях у дітей, (робота в команді).

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Синдром жорстокого поводження з дитиною. Фізичне насильство.

Фактори що сприяють жорстокому поводженню з дітьми. Основні види синдрому жорстокого поводження. Фізичне насильство та його форми. Діагностичні ознаки фізичного насильства над дітьми. Синдром «побитої дитини». Синдром «струсу немовляти». Синдром «Мюнхгаузена за дорученням».

Тема №2. Синдром жорстокого поводження з дитиною. Емоційне та психологічне насильство.

Емоційне або психологічне насильство, його форми. Ознаки, що є наслідком емоційного насильства. Обґрунтування клінічного діагнозу.

Тема №3. Роль лікаря при виявленні синдрому жорстокого поводження.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Одеський національний медичний університет

Кафедра педіатрії №1

Особливості спілкування з дитиною, яка зазнала жорстоке поводження. Сексуальне насильство. Форми сексуального насильства. Інцест. Ознаки сексуального насильства. Залишення без уваги, занедбаність. Неонатальний абстинентний синдром. Булінг. Діагностичні ознаки насильства над дітьми. Особливості надання допомоги дітям з синдромом жорстокого поводження.

Тема №4. Синдром раптової смерті немовлят.

Синдром раптової смерті немовлят. Теорії танатогнезу. Фактори ризику синдрому раптової смерті немовлят. Патоморфологічні зміни при синдромі раптової смерті немовлят. Формулювання клінічного та патологоанатомічного діагнозу. Організація цілодобового моніторингу частоти дихання та частоти серцевих скорочень. Профілактика синдрому раптової смерті немовлят. Домашнє спостереження.

Тема №5. Синдром раптової серцевої смерті (СРСС).

Сучасна клінічна термінологія раптової серцевої смерті. Захворювання та стани, при яких найчастіше розвивається синдром раптової серцевої смерті: серцева недостатність, гіпертрофічна кардіоміопатія, дилатаційна кардіоміопатія, міокардит, аортальний стеноз, пролапс мітрального клапана, порушення проведення імпульсу, синдром Вольфа-Паркінсона-Уайта, синдром подовженого інтервала QT, аномальний розвиток коронарних артерій, спортивне серце .

Тема №6. Методи дослідження захворювань серця. Опанування практичних навичок розшифрування ЕКГ. Оцінка стану серцево-судинної системи за даними ехокардіоскопії (практичні навички).

Тема №7. Профілактика та лікування захворювань та станів, при яких найчастіше розвивається синдром раптової серцевої смерті (серцева недостатність, гіпертрофічна кардіоміопатія, дилатаційна кардіоміопатія, міокардит, аортальний стеноз, пролапс мітрального клапана, порушення проведення імпульсу, синдром Вольфа-Паркінсона-Уайта, синдром подовженого інтервала QT, аномальний розвиток коронарних артерій, спортивне серце).

Тема №8. Невідкладна допомога при синдромі раптової серцевої смерті у дітей. Невідкладна допомога при раптовій зупинці кровообігу. Відпрацювання практичних навичок по серцево-легеневій реанімації на манекенах.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В., електронне видання на компакт-диску. ОНМедУ. 2017.
2. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О. Зелінський [та інш.]; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса : ОНМедУ. 2017. 280 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Одеський національний медичний університет

Кафедра педіатрії №1

3. Педіатрія Навчальний посібник у двох томах. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, Н.Ю.Горностаєва [та інш.]; за ред. М.Л.Аряєва, Н.В.Котової. Одеса : ОНМедУ, 2014 Т.1. Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія. 155 с.
4. Педіатрія: навч. посібник : у 2-х т. / М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва (та ін.,) : за ред. М.Л.Аряєва, Н.В.Котової. – Одеса : ОНМедУ, 2014. – Т.2 : Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога. – 311 с
5. **Nelson textbook** of pediatrics, 2 volume set. **Edition: 21st**, 2019. PDF format. <http://pediacalls.com/e-books/nelson-textbook-of-pediatrics-21st-edition/>

Додаткова

1. Наказ МОЗ України № 1269 від 05.06.2019 «Екстрена медична допомога: догоспітальний етап. Новий клінічний протокол»
2. Aryayev M, Senkivska L and Lowe JB (2021) Psycho-Emotional and Behavioral Problems in Children With Growth Hormone Deficiency. Front. Pediatr. 9:707648. doi: 10.3389/fped.2021.707648, SCOPUS, Квартиль Q1
3. Аряєв М. Л., Сенківська Л. І. Якість життя дітей з дефіцитом гормону росту: значення клінічних, психоемоційних та соціо-демографічних факторів/ Аряєв М. Л., Сенківська Л. І. // Проблеми ендокринної патології. – 2021. – №3 (Т75). – С. 7–13. <https://doi.org/10.21856/j-PEP.2021.3.01>, SCOPUS Квартиль Q4
4. Аряєв М. Л., Сенківська Л. І. Домашнє і шкільне насильство щодо низькорослих дітей з дефіцитом гормону росту/ Аряєв М. Л., Сенківська Л. І. // Медичні перспективи. – 2021. – №3 (Т26). – С. 125–131.
5. Аряєв М. Л. Синдром жорсткого поведінки з дитиною в неонатології та педіатрії: біоетичні проблеми та психоневрологічні наслідки. Журнал Національної академії медичних наук України. 2015. Т. 21, № 3–4. С. 357–366.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний.

Форми підсумкового контролю: залік

Засоби діагностики успішності навчання: питання для поточного контролю, клінічні задачі, кейси рольових ігор, питання для підсумкового контролю, виконання практичних навичок на симуляційному обладнанні, індивідуальні завдання.

Критерії поточного оцінювання на семінарському занятті:

Оцінка	Структура
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Одеський національний медичний університет
Кафедра педіатрії №1

	демонструє практичні навички під час огляду дитини та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення, надає невідкладну допомогу.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду новонародженої дитини та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду дитини та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, надає невідкладну допомогу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду новонародженої дитини та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, не надає невідкладну допомогу.

Форми і методи підсумкового контролю: залік, виставляється здобувачу, який виконав усі розділи освітньої програми вибіркової дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості. Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачено

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ:

Самостійна робота передбачає лише підготовку до кожного семінарського заняття.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

1. Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Одеський національний медичний університет
Кафедра педіатрії №1

2. Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Організаційні питання:

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, фонендоскоп.

Стан здоров'я: Здобувач хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Початок занять: 8.30.

Політика щодо відвідування та запізнь:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Одеський національний медичний університет
Кафедра педіатрії №1

Здобувач який спізнився на заняття може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої: можуть бути застосовані з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії: робоча, спокійна.